

پیش‌بینی پرخاشگری مردان بدن‌ساز با تأکید بر خودشیفتگی و ادراک بدنی

لیلی علیزاده^۱، فاطمه سادات حسینی^۲، حسن محمدزاده^۳

۱. دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه ارومیه*

۲. استادیار دانشگاه ارومیه

۳. دانشیار دانشگاه ارومیه

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۲/۰۶/۰۲

تاریخ دریافت: ۱۳۹۲/۰۳/۱۸

چکیده

هدف پژوهش حاضر، پیش‌بینی پرخاشگری مردان بدن‌ساز بر اساس هر یک از مؤلفه‌های خودشیفتگی و ادراک بدنی بود. پژوهش حاضر از نوع توصیفی - همبستگی و جامعه‌ی آماری این پژوهش شامل تمام مردان بدن‌ساز شهر تبریز بود که حداقل یک سال مداوم و در هفته حداقل دو روز به‌صورت منظم به سالن بدن‌سازی مراجعه می‌کردند. نمونه‌ی پژوهش تعداد ۱۶۱ ورزشکار با میانگین سنی $24.96 \pm 6/528$ بود که به‌صورت در دسترس و داوطلبانه در پژوهش شرکت کردند. از مقیاس شخصیت خودشیفته (NPI)، پرسش‌نامه‌ی آمادگی بدنی ادراک‌شده (PPFS) و مقیاس پرخاشگری اهواز (AAI) برای جمع‌آوری اطلاعات استفاده شد. داده‌ها با استفاده از تحلیل رگرسیون بررسی شدند. نتایج آزمون فرضیه‌های پژوهش نشان داد ترکیب بدنی، شرایط عضلانی و محق‌بودن در مجموع ۲۳ درصد از تغییرات خشم و عصبانیت را در مردان بدن‌ساز تبیین می‌کنند. همچنین شرایط جسمانی، انعطاف‌پذیری، شرایط عضلانی و برتری‌جویی در مجموع ۳۳٪ از تغییرات تهاجم و توهین را در مردان بدن‌ساز تبیین می‌کنند. در نهایت شرایط جسمانی، خودبینی و برتری‌جویی نیز در مجموع ۳۱٪ از واریانس لجاجت و کینه‌توزی را در مردان بدن‌ساز پیش‌بینی می‌کنند. نهایتاً خودشیفتگی و ادراک بدنی می‌تواند از عوامل مهم در بروز پرخاشگری در جامعه‌ی مورد پژوهش باشد.

واژگان کلیدی: پرخاشگری، خودشیفتگی، ادراک بدنی، مردان بدن‌ساز.

مقدمه

یکی از علایق و مجادلات عمده‌ی پژوهش‌گران در سال‌های اخیر، امکان وجود و دستیابی به نیم‌رخ شخصیتی ورزشکاران بوده‌است (۱). در این میان، یکی از خصیصه‌های شخصیتی که توجه اندکی بدان مبدول شده‌است، پرخاشگری است.

اصطلاح پرخاشگری به دامنه‌ی وسیعی از رفتارهای مختلف اشاره دارد. اما از این اصطلاح هنگام تشریح رفتار خشونت‌آمیز مانند جنگیدن و دعواکردن استفاده می‌شود. بر اساس توافقی که بین بیشتر روان‌شناسان ورزشی وجود دارد، پرخاشگری چنین بیان شده‌است: آمادگی برای ابراز خشم (۲). پرخاشگری به شیوه‌های متعددی ابراز می‌شود؛ گاهی اوقات به صورت خشم فروخورده می‌شود و گاهی اوقات به طرف مردم دیگر و اشیای محیطی معطوف می‌شود (۳). پژوهش‌های انجام‌شده در حوزه‌ی پرخاشگری دو دسته است. دسته‌ی اول پژوهش‌هایی هستند که وجود پرخاشگری را در میان ورزشکاران تأیید می‌کنند و دسته‌ی دوم، وجود این خصیصه را برای ورزشکاران نادرست نشان می‌دهند (۴). عوامل مختلفی باعث بروز پرخاشگری در افراد می‌شوند. یکی از مهم‌ترین سرچشمه‌های بروز پرخاشگری، خودشیفتگی جریحه‌دارشده است (۳).

در چاپ چهارم راهنمای تشخیصی و آماری اختلالات روانی (انجمن روان‌پزشکان آمریکا، ۱۹۹۴)، افراد خودشیفته کسانی توصیف می‌شوند که رؤیاهایی راجع به مهم‌بودن خود، موفقیت بی‌نهایت، قدرت، زیرکی و زیبایی و احساس بزرگ‌منشی دارند (۵). مهم‌ترین ویژگی اختلال شخصیت خودشیفته، احساس زنده‌ی خودوالابینی است. از دیگر ویژگی‌های این اختلال، خودشیفتگی مداوم، خیال‌پردازی درباره‌ی موفقیت نامحدود قدرت یا زیبایی و نیازهای خودنمایی برای تحسین شدن است. هنگام انتقال، بی‌تفاوتی دیگران و تهدیدشدن عزت نفس، با پاسخ‌های اغراق‌آمیز خشم، شرم، سرافکنندگی یا بیهودگی مواجه می‌شوند (۶). باری^۱ و همکاران (۲۰۰۹) معتقد هستند که خودشیفتگی ناسازگارانه با خودشیفتگی سازگارانه متفاوت است، زیرا خودشیفتگی ناسازگارانه است که با مشکلات سلوک، پرخاشگری و ویژگی‌های سنگ‌دلی رابطه دارد (۵). مطالعات قبلی نیز نشان داده‌است خودشیفتگی می‌تواند نتایج مختلفی را پیش‌بینی کند که نمونه‌ی آن ارتباط بین خودشیفتگی و پرخاشگری است. در پژوهشی که بوشمن و بایومیستر^۲ (۱۹۹۸) انجام دادند، نشان داده شد که تهدید خود ادراک‌شده در ارتباط بین خودشیفتگی و پرخاشگری در ورزشکاران جوان به‌عنوان یک متغیر واسطه عمل می‌کند. برخی از پژوهش‌گران خودشیفتگی را به‌عنوان یک عامل خطر ساز برای رفتار پرخاشگرانه شناسایی کرده‌اند (۷). مطالعات پیشین نیز نشان داده‌است که

1. Barry

2. Bushman & Baumeister

پرخاشگری به صورت مثبت با خودشیفتگی مرتبط است. پژوهش‌های زیادی خودشیفتگی را با خشم، خصومت و پرخاشگری به دنبال گرفتن بازخورد منفی، طرد شدن یا رویدادهای تهدیدکننده مرتبط می‌کنند (۷-۹). با این حال، ادبیات پژوهشی مرتبط با این موضوع دارای یافته‌های بی‌ثباتی است (۱۰). دمت ارول^۱ (۲۰۱۰) نشان داد که خودشیفتگی به‌عنوان یک پیش‌گوی مثبت از پرخاشگری فیزیکی، خشم و خشونت است (۱۱). هولکروفت^۲ و همکاران (۲۰۱۲) نیز در پژوهش خود با بررسی ارتباط خودشیفتگی و اشکال مختلف پرخاشگری نشان داد که خودشیفتگی آسیب‌پذیر به شدت با خشم و خصومت در ارتباط بود، درحالی‌که خودشیفتگی عالی‌نما به شدت با پرخاشگری کلامی و پرخاشگری فیزیکی ارتباط داشت (۱۲). از طرفی، توضیحی که ممکن است به خودشیفتگی مربوط باشد، توجه بیش از حد به ظاهر فیزیکی است. درحالی‌که به نظر می‌رسد هر دو نوع خودشیفتگی می‌تواند با توجه بیش از حد به ظاهر فیزیکی و ادراک بدنی مرتبط باشد. زیگلر هیل، کلارک و پیکارد^۳ (۲۰۰۸) نشان دادند که تنها خودشیفتگی ناسازگارانه با خودپنداره‌ی بدنی مرتبط است (۱۳).

ادراک و تصور از بدن و آمادگی بدنی، نحوه‌ی نگرش فرد از بدن خویش است و هم شیوه‌ای است که فرد با آن شیوه، بدن و توانایی بدنی خود را ادراک می‌کند. خودپنداره‌ی بدنی عبارت است از کلیه‌ی برداشتهایی که فرد از خودش و توانایی‌هایش دارد و تصوراتی که دیگران از او دارند (۱۴). خودشیفتگی در بخشی از نمود خود به شکل نگرانی بیش‌ازحد در مورد ظاهر فیزیکی مشخص می‌شود. این نگرانی حاد در مورد ظاهر یکی از جنبه‌های اساسی خودشیفتگی است (۱۵). در مطالعه‌ای که توسط دیویس و همکاران^۴ (۱۹۹۷) صورت گرفت، مشاهده شد که خودشیفتگی پاتولوژیک (به‌صورت استئمار دیگران، داشتن یک حس حق‌به‌جانب، و نیاز شدید به تأیید دیگران، مشابه خودشیفتگی ناسازگار)، به‌طور مثبتی با دغدغه‌های مربوط به وزن ارتباط دارد (۱۶). در پژوهشی که وزیر^۵ و همکاران (۲۰۰۸) بر روی ۱۶۰ دانش‌آموز دانشگاه تگزاس انجام دادند، نیز مشخص شد که خودشیفتگی با توجه بیش از حد به ظاهر فیزیکی ارتباط دارد (۱۷).

یکی از مسائل حاشیه‌ای، بالاخص در چند دهه‌ی اخیر، توجه فراوان جوانان و نوجوانان به بهبود شکل ظاهری بدن، با افزایش حجم و توده‌ی عضلانی است. این امر، باعث افزایش شیوع اختلالات تغذیه‌ای و عادات مصرف مواد نیروزا در بین آنها شده‌است. برخی از نوجوانان معتقدند پسرانی که

-
1. Demet Erol
  2. Houlcroft
  3. Zeigler-Hill, Clark and Pickard
  4. Davis et al
  5. Vazire

دارای عضلات بزرگ‌تری هستند، از جذابیت بیشتری برخوردارند. این نارضایتی از تیپ بدنی و تمایل به تغییر آن، یکی از دلایل مهم مصرف برخی داروها، همچون استروئیدهای آنابولیک شده‌است. عمدتاً هدف از مصرف آنها افزایش توده‌ی عضلانی و بهبود شکل ظاهری بدن است. پژوهش‌های متعدد نشان می‌دهند که این داروها علاوه بر عارضه‌های بد جسمی، موجب اختلالات رفتاری و ظهور رفتارهای خشن می‌شوند (۱۸). مصرف مواد گوناگون نیروزا به‌طور گسترده‌ای در یک مجموعه‌ی بسیار وسیع از ورزش‌های گوناگون، در بین ورزشکاران سطوح متفاوت و حتی غیر ورزشکاران یافت می‌شود. در این میان، ورزشکاران رشته‌ی بدن‌سازی و پاورلیفتینگ نسبت به ورزشکاران سایر رشته‌ها، برای مصرف این مواد بیشتر مستعدند. پژوهش‌های متعدد دیگری نیز آگاهی‌های بسیار کم ورزشکاران و غیرورزشکاران را از مصرف این گونه مواد نشان دادند (۱۸). لذا با توجه به اهمیت موضوع، پژوهش حاضر درصدد پاسخ به این سوال است که سهم هر یک از مؤلفه‌های خودشیفتگی و ادراک بدنی در پیش‌بینی پرخاشگری مردان بدن‌ساز چقدر است.

روش پژوهش

روش پژوهش حاضر، توصیفی از نوع همبستگی است. جامعه‌ی آماری این پژوهش شامل تمام مردان ورزشکاری که در سالن‌های بدن‌سازی شهر تبریز حداقل یک سال مداوم و به‌صورت منظم، در هفته حداقل دو روز به سالن بدن‌سازی مراجعه می‌کردند، با میانگین سنی $24/96 \pm 6/528$ بود. از این جامعه‌ی آماری، تعداد ۱۶۱ ورزشکار به‌صورت در دسترس و داوطلبانه انتخاب شدند. جهت جمع‌آوری داده‌ها از سه پرسش‌نامه به شرح زیر استفاده شد:

پرسش‌نامه‌ی شخصیت خودشیفته^۱: این پرسش‌نامه را راسکین وهال^۲ در سال ۱۹۷۹ ارائه کردند. ساختار سؤال‌های این پرسش‌نامه، دو گزینه‌ای است و پاسخ‌دهنده باید یکی از دو گزینه‌ی بیشتر منطبق با ویژگی‌های خود را انتخاب کند. فرم کنونی پرسش‌نامه‌ی شخصیت خودشیفته ۴۰ سؤال دارد. راسکین، در سال ۱۹۷۹ با استفاده از روش دونیمه‌کردن، ضریب پایایی این پرسش‌نامه را ۰/۸۰ گزارش کرده‌است. به‌منظور بررسی پایایی پرسش‌نامه‌ی شخصیت خودشیفته در ایران از روش آزمون مجدد استفاده شد که ضریب به‌دست‌آمده از این بررسی ۰/۹۱ است (۱۹).

پرسش‌نامه‌ی آمادگی بدنی ادراک‌شده آبادی (۱۹۹۸): مقیاس آمادگی بدنی ادراک‌شده (PPFS)^۳ شامل ۱۲ سؤال است که در ۴ حوزه‌ی اصلی آمادگی جسمانی شامل شرایط جسمانی، انعطاف‌پذیری عضلانی، شرایط عضلانی و ترکیب بدنی بود. هر یک از سؤالات با مقیاس پنج‌ارزشی

1. Narcissistic Personality Inventory (NPI)
2. Raskin & Hall
3. Perceived Physical Fitness Scale

لیکرت بررسی می‌شود. مجموع امتیازات فرد به عدد ۶۰ می‌رسد. ثبات درونی پرسش‌نامه‌ی آمادگی بدنی ادراک‌شده در سال ۱۳۸۷ توسط فارسی و فولادیان ۰/۸۴ گزارش شده‌است. مقیاس پرخاشگری اهواز^۱: این پرسش‌نامه را زاهدی فر (۱۳۷۵) ساخته است و مشتمل بر ۳۰ ماده است که چهارده ماده‌ی آن، عامل خشم و هشت ماده‌ی آن عامل تهاجم و هشت ماده، عامل کینه‌توزی را می‌سنجد. ضرایب بازآزمایی به‌دست‌آمده بین نمره‌های آزمودنی‌ها در دو نوبت ۰/۷۰ بوده‌است. هم‌چنین در این مقیاس، ضریب آلفای کرونباخ $\alpha=0.874$ بوده‌است (۲۰).

نتایج

در این قسمت، توصیف متغیرهای پژوهش به‌صورت میانگین و انحراف استاندارد در جدول ۱ ارائه شده‌است. در این جدول، هفت متغیر اقتدار، خودنمایی، برتری‌جویی، بهره‌کشی، محق‌بودن، خودبستگی و خودبینی مربوط به پرسش‌نامه‌ی شخصیت خودشیفته، چهار متغیر شرایط جسمانی، انعطاف‌پذیری، شرایط عضلانی و ترکیب بدنی مربوط به پرسش‌نامه‌ی آمادگی بدنی ادراک‌شده و سه متغیر خشم و عصبانیت، تهاجم و توهین و لجاجت و کینه‌توزی مربوط به پرسش‌نامه‌ی پرخاشگری اهواز است.

جدول ۱- آماره‌های توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیر	میانگین	انحراف استاندارد
اقتدار	۱/۴۲	۰/۲۲
خودنمایی	۱/۴۸	۰/۲۳
برتری‌جویی	۱/۳۹	۰/۲۱
بهره‌کشی	۱/۳۹	۰/۲۷
محق‌بودن	۱/۴۲	۰/۲۲
خودبستگی	۱/۴۲	۰/۲۲
خودبینی	۱/۳۵	۰/۲۶
شرایط جسمانی	۲/۱۸	۰/۶۸
انعطاف‌پذیری	۲/۲۴	۰/۰۷
شرایط عضلانی	۲/۰۵	۰/۹۱
ترکیب بدنی	۲/۵۴	۰/۱۲
خشم و عصبانیت	۱/۸۵	۰/۸۱
تهاجم و توهین	۱/۸۵	۰/۵۳
لجاجت و کینه‌توزی	۲/۰۷	۰/۶۷

1. Ahvaz Aggression Inventory (AAI)

جدول ۲ پیش‌بینی خشم و عصبانیت بدن‌سازان را براساس متغیرهای خودشیفتگی و ادراک بدنی نشان می‌دهد.

جدول ۲- خلاصه‌ی نتایج تحلیل رگرسیون گام‌به‌گام خشم و عصبانیت بر حسب متغیرهای خودشیفتگی و ادراک بدنی

متغیرهای وارد شده	R	R ²	B	t	خطای استاندارد	ΔR^2	F	df
ترکیب بدنی	۰/۳۷	۰/۱۴	۰/۲۷	۳/۶۱	۰/۷۵	۰/۱۴	۲۵/۳۰***	۱۵۹،۱
شرایط عضلانی	۰/۴۲	۰/۱۸	۰/۱۸	۲/۵۱	۰/۷۳	۰/۰۴	۸/۰۴***	۱۵۸،۱
اقتدار	۰/۴۶	۰/۲۱	۰/۱۷	۲/۴۰	۰/۷۲	۰/۰۳	۶/۴۹**	۱۵۷،۱
محقق بودن	۰/۴۸	۰/۲۳	۰/۱۷	۲/۱۷	۰/۷۱	۰/۰۲	۴/۷۰*	۱۵۶،۱

*P<0.05, ** P<0.01, *** P<0.001

با توجه به جدول ۲ ترکیب بدنی، ۱۴٪ از تغییرات خشم و عصبانیت را پیش‌بینی می‌کند. شرایط عضلانی ۴٪ از واریانس خشم و عصبانیت را تبیین می‌کند. اقتدار ۳٪ و محقق بودن نیز ۲٪ از تغییرات خشم و عصبانیت را پیش‌بینی می‌کند. این چهار متغیر در مجموع ۲۳٪ از تغییرات خشم و عصبانیت را در مردان بدن‌ساز تبیین می‌کنند.

همان‌طور که در جدول ۲ مشاهده می‌شود، نتایج تحلیل واریانس بر اساس تغییرات F نشان می‌دهد که ترکیب بدنی (F=25.30, P<0.001)، شرایط عضلانی (F=8.04, P<0.001)، اقتدار (F=6.49, P<0.01) و محقق بودن (F=4.70, P<0.05) اثر معناداری بر خشم و عصبانیت دارند. جدول ۳ پیش‌بینی تهاجم و توهین مردان بدن‌ساز را براساس متغیرهای خودشیفتگی و ادراک بدنی نشان می‌دهد.

جدول ۳- خلاصه نتایج تحلیل رگرسیون گام‌به‌گام تهاجم و توهین بر حسب متغیرهای خودشیفتگی و ادراک بدنی

متغیرهای وارد شده	R	R ²	β	t	خطای استاندارد	ΔR^2	F	df
شرایط جسمانی	۰/۵۰	۰/۲۵	۰/۴۲	۴/۷۷	۰/۴۶	۰/۲۵	۲۵/۸۲***	۱۵۹،۱
انعطاف‌پذیری	۰/۵۳	۰/۲۸	۰/۳۰	۳/۵۳	۰/۴۵	۰/۰۳	۷/۴۷***	۱۵۸،۱
شرایط عضلانی	۰/۵۵	۰/۳۱	۰/۲۱	۲/۴۴	۰/۴۵	۰/۰۳	۵/۳۳*	۱۵۷،۱
برتری جویی	۰/۵۷	۰/۳۳	۰/۱۵	۲/۲۶	۰/۴۴	۰/۰۲	۵/۱۳*	۱۵۶،۱

*P<0.05, *** P<0.001

با توجه به جدول ۳، شرایط جسمانی ۲۵٪ از تغییرات تهاجم و توهین را پیش‌بینی می‌کند و انعطاف‌پذیری ۳٪ از واریانس تهاجم و توهین را تبیین می‌کند. شرایط عضلانی ۳٪ و برتری‌جویی ۲٪ از تغییرات تهاجم و توهین را پیش‌بینی می‌کند. این چهار متغیر در مجموع ۳۳٪ از تغییرات تهاجم و توهین را در مردان بدن‌ساز تبیین می‌کنند.

همان‌طور که در جدول ۳ مشاهده می‌شود، نتایج تحلیل واریانس بر اساس تغییرات F نشان می‌دهند که شرایط جسمانی ($F=25.82, P<0.001$)، انعطاف‌پذیری ($F=7.47, P<0.001$)، شرایط عضلانی ($F=5.33, P<0.05$) و برتری‌جویی ($F=5.13, P<0.05$) اثر معناداری بر تهاجم و توهین دارند.

جدول ۴ پیش‌بینی لجاجت و کینه‌توزی مردان بدن‌ساز را بر اساس متغیرهای خودشیفتگی و ادراک بدنی ارائه می‌دهد.

جدول ۴ خلاصه‌ی نتایج تحلیل رگرسیون گام‌به‌گام لجاجت و کینه‌توزی بر حسب متغیرهای خودشیفتگی و ادراک بدنی

متغیرهای وارد شده	R	R ²	β	t	خطای استاندارد	ΔR^2	F	df
شرایط جسمانی	۰/۵۰	۰/۲۵	۰/۴۴	۶/۴۳	۰/۵۸	۰/۲۵	۵۳/۰۰***	۱۵۹،۱
خودبینی	۰/۵۳	۰/۲۹	۰/۱۹	۲/۸۱	۰/۵۷	۰/۰۴	۸/۸۸***	۱۵۸،۱
برتری‌جویی	۰/۵۶	۰/۳۱	۰/۱۶	۲/۳۸	۰/۵۶	۰/۰۲	۵/۶۸**	۱۵۷،۱

** P<0.01, *** P<0.001

با توجه به جدول ۴، شرایط جسمانی ۲۵٪ از تغییرات لجاجت و کینه‌توزی را پیش‌بینی می‌کند و خودبینی ۴٪ و برتری‌جویی ۲٪ از واریانس لجاجت و کینه‌توزی را تبیین می‌کنند. این سه متغیر در مجموع ۳۱٪ از تغییرات لجاجت و کینه‌توزی را در مردان بدن‌ساز تبیین می‌کنند.

همان‌طور که در جدول ۴ مشاهده می‌شود، نتایج تحلیل واریانس بر اساس تغییرات F نشان می‌دهند که شرایط جسمانی ($F=53.00, P<0.001$)، خودبینی ($F=8.88, P<0.001$) و برتری‌جویی ($F=5.68, P<0.01$) اثر معناداری بر لجاجت و کینه‌توزی دارند.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف از پژوهش حاضر، پیش‌بینی پرخاشگری مردان بدن‌ساز بر اساس هر یک از مؤلفه‌های خودشیفتگی و ادراک بدنی بود. نتایج تحلیل داده‌های پژوهش نشان داد ترکیب بدنی و شرایط

عضلانی (مربوط به متغیر خودشیفتگی) و محقوبدن (مربوط به آمادگی بدنی ادراک‌شده) در مجموع ۲۳ درصد از تغییرات خشم و عصبانیت را در مردان بدن‌ساز تبیین می‌کنند. همچنین شرایط جسمانی، انعطاف‌پذیری و شرایط عضلانی (مربوط به آمادگی بدنی ادراک‌شده) و برتری جویی (مربوط به متغیر خودشیفتگی) در مجموع ۳۳ درصد از تغییرات تهاجم و توهین را در مردان بدن‌ساز تبیین می‌کنند و در نهایت، شرایط جسمانی (مربوط به آمادگی بدنی ادراک‌شده) و خودبینی و برتری جویی (مربوط به متغیر خودشیفتگی) نیز در مجموع ۳۱ درصد از واریانس لجاجت و کینه‌توزی را در مردان بدن‌ساز پیش‌بینی می‌کنند. این نتایج با یافته‌های دیویس و همکاران (۱۹۹۷)، بوشمن و بایومیسستر (۱۹۹۸)، دنیس و همکاران (۲۰۰۸)، سیمین وزیر و همکاران (۲۰۰۸)، دمت ارول (۲۰۱۰) و هولکروف و همکاران (۲۰۱۲) همسو است. جدا از ادبیات پژوهشی، مطالعات میدانی نیز نشان داده است که بین نمرات بالا در آزمون شخصیت خودشیفته که خودشیفتگی آشکار را اندازه می‌گیرند و ادراک بدنی، با تجربه‌کردن یا ابراز خشم و خصومت رابطه وجود دارد. باور در مورد پرخاشگری انسانی این است که رفتار پرخاشگرانه یک ویژگی شخصیتی است و به‌طور متداول افراد پرخاشگر به‌عنوان کسانی در نظر گرفته می‌شوند که نگرش منفی در مورد خودشان دارند. کسانی که در آزمون شخصیت خودشیفته نمرات بالایی می‌گیرند، افرادی نسبتاً سلطه‌گر، خودنما، خودمحور و افراط‌گرا هستند و این خصیصه‌ها می‌تواند به احتمال زیاد افرادی را که دارای سطح بالای خودشیفتگی هستند را مرتکب اعمال پرخاشگرانه، به‌عنوان یک عمل سودمند کند (۶). از طرفی اگر شاخص شایستگی‌های یک شخص در نظر اطرافیان‌ش جذابیت فیزیکی او در نظر گرفته‌شود، پس به‌طور معقول انتظار بر این است که افراد پرخاشگر افرادی هستند که از نظر فیزیکی جذاب نیستند. چون پرخاشگری با ویژگی‌های کیفی مثبت و مهارت‌هایی که از نظر فیزیکی جذابیت دارند، در تضاد است (۲۱).

با توجه به اینکه جامعه‌ی مورد مطالعه‌ی این پژوهش افرادی هستند که بیشتر وقت خود را در سالن‌ها و باشگاه‌های پرورش اندام صرف تناسب اندام و ظاهر بدنی می‌کنند، روشن است موفقیت در رسیدن به هدف "بدن ایده‌آل" مستلزم صرف وقت، انرژی زیاد، اراده‌ی قوی، دست‌کشیدن از تفریحات دیگر و فرصت‌های برقراری روابط اجتماعی است که گاه در برخی فرهنگ‌ها تعارضاتی را نیز ایجاد می‌کند (۲۲). به این ترتیب، فضاهای عمومی و خصوصی بدن‌سازی و تناسب اندام مکانی است که ارتباط نزدیک عادت‌واره‌ها، سبک زندگی، و جنسیت کاربران جوان خود را نشان می‌دهد. مصرف این فضا هم‌چنین کارکردهایی را در تقویت هنجارها و رفتارهای شخصیتی مناسب ایفا می‌کند که خود تابع قدرت و روابط جنسیتی در سطح کلان جامعه نیز هست. لذا به‌نظر می‌رسد ارائه‌ی برنامه‌های پیش‌گیرانه نظیر کارگاه‌های آموزش مهارت‌های زندگی و ارتباطی که در آنها

تأکید ویژه‌ای به آگاهی از جنبه‌های مثبت و منفی شخصیت ورزشکاران می‌شود، اثر به‌سزایی بر فقدان شکل‌گیری مشکلات رفتاری خواهد داشت (۳). بر اساس یافته‌های این پژوهش می‌توان با بالابردن ویژگی‌های مثبت شخصیتی مانند بالابردن عزت نفس بدن‌سازان و نیز با استفاده از شیوه‌های شناختی - رفتاری به‌عنوان یک راهکار درمانی در جهت کاهش پرخاشگری ورزشکاران گام برداشت. در مجموع نتایج این پژوهش می‌تواند از جهت نظری در فهم بهتر ارتباط بین خودشیفتگی و ادراک بدنی با پرخاشگری سودمند باشد. از آنجا که نتایج این پژوهش نشان‌دهنده‌ی روابط علی و معلولی بین متغیرها نیست. بنابراین، پیشنهاد می‌شود مطالعات بعدی با استفاده از روش‌های مطالعه‌ی طولی به بحث علیت در این زمینه بپردازد. در این پژوهش از پرسش‌نامه‌های خود گزارشی برای سنجش متغیرهای پژوهش استفاده شد. روش‌های خود گزارشی وقتی در افراد خودشیفته مورد استفاده قرار می‌گیرد، به دلیل اینکه این افراد یک دید غیر واقعی و بزرگ شده از خود دارند دارای محدودیت‌هایی خواهد بود. آن‌ها ممکن است مشکلات را انکار کرده و ضعفشان را رد نمایند (۱۳). از این رو پیشنهاد می‌شود در پژوهش‌های آتی از روش‌های دیگر اندازه‌گیری، مانند مصاحبه و درجه‌بندی توسط دیگران (مانند والدین، همسالان) استفاده شود. این پژوهش محدودیت‌هایی نیز دارد؛ از جمله اینکه یافته‌های به‌دست‌آمده تنها مربوط به یک جنس است. لذا پیشنهاد می‌شود رابطه‌ی این متغیرها در زنان نیز مطالعه شود.

منابع

- 1) Filbo M G B, LCS Riberio, FG Garcia. Comparison of personality characteristics between high- level Brazillion athletes and non-athletes. Revisla Brazilian de medician do Esporte (English version).2005, 11(2): 114-8.
- ۲) شعبانی بهار غلامرضا، عرفانی نصرالله، هادی پور مجتبی. مقایسه و بررسی ارتباط بین ویژگی‌های شخصیتی و میزان پرخاشگری در ورزشکاران مرد رشته‌های منتخب ورزشی شهرستان همدان در سال ۱۳۸۵. پژوهش در علوم ورزشی. ۱۳۸۶، ۱۴(۱): ۹۹-۱۱۲.
- ۳) پیوسته گر مهرانگیز، یزدی منور، مختاری، لیلا. رابطه خودشیفتگی و عزت نفس با پرخاشگری و مقایسه تحولی آن در دختران نوجوان. مطالعات روان شناسی. ۱۳۹۰؛ ۷(۱): ۴۴-۱۲۷.
- ۴) مسعودنیا ابراهیم. تاثیر پرخاشگری بر مشارکت در ورزش‌های رزمی. المپیک. ۱۳۸۶، ۱۵ (۳): ۶۶-۵۵.
- ۵) جارویس مت. روان شناسی ورزشی. ترجمه نور علی خواجهوند. انتشارات کوثر، ۱۳۸۰، چاپ اول.

۶) شفیعی حسن، صفاری نیا مجید. خودشیفتگی، عزت نفس و ابعاد پرخاشگری در نوجوانان. فصلنامه فرهنگ مشاوره و روان درمانی. ۱۳۹۰، ۲ (۶): ۱۴۶-۱۲۱.

7) Bushman B J , Baumeister R F. Threatened egotism, narcissism, self-esteem, and direct and displaced aggression: Does selflove or self-hate lead to violence?. *Journal of Personality and Social Psychology*. 1998; (75): 219-29.

8) Rhodewalt F, Morf C C. Self and interpersonal correlates of the Narcissistic Personality Inventory: A review and new findings, *Journal of Research in Personality*. 1995, (29): 1-23.

9) Stucke TS, Sporer SL. When a grandiose self-image is threatened: Narcissism and self-concept clarity as predictors of negative emotions and aggression following ego-threat. 2002, *J Pers* ,(70): 509-32.

10) Locke K D. Aggression, narcissism, self-esteem, and the attribution of desirable and humanizing traits to self versus others. *Journal of Research in Personality*. 2009; (43): 99-102.

11) Demet E. Relationships between narcissism and aggression among non-referred Turkish university students. *Procedia Social and Behavioral Sciences*. 2010, (5): 301-5.

12) Houlcroft L, Bore M, Munro D. Three faces of Narcissism. *Personality and Individual Differences*. 2012, (53): 274-8.

13) Gorden K H J, Dombeck J. The associations between two facets of narcissism and eating disorder symptoms. *Eating Behaviors*. 2010 , (11): 288-92.

۱۴) فارسی علیرضا، فولادیان جواد. تعیین روایی و پایایی پرسش‌نامه مقیاس آمادگی بدنی ادراک شده و بررسی عوامل مرتبط با آن. پژوهش در علوم ورزشی. ۱۳۸۸، ۲۲ (۲): ۳۶-۲۵.

15) Raskin R, Terry H. A principal-components analysis of the narcissistic personality inventory and further evidence of its construct validity. *Journal of Personality and Social Psychology*. 1988, 54(5): 890-902.

16) Okada R. The relationship between vulnerable narcissism and aggression in Japanese undergraduate students. *Personality and Individual Differences*. 2010, (49): 113-8.

17) Vazire S & etall. Portrait of a narcissist: Manifestations of narcissism in physical appearance. *Journal of Research in Personality*. 2008, (42): 1439-47.

۱۸) کاشی علی، کارگرفرد مهدی، مولوی حسین، سرلک زهرا. مصرف مواد نیروزا در ورزشکاران رشته بدن‌سازی: شیوع، شناخت و آگاهی از عارضه های جانبی آن. المپیک. ۱۳۸۵، ۲ (۲): ۸۶-۷۳.

۱۹) جوادی فاطمه. مقایسه خلاقیت دانش‌آموزان دختر و پسر خودشیفته و ناخودشیفته در دبیرستان‌های تهران. پایان‌نامه کارشناسی ارشد روانشناسی دانشگاه علامه طباطبایی، ۱۳۷۵.

۲۰) زاهدی فر شهین، نجاریان بهمن، شکرکن حسین. ساخت و اعتباریابی مقیاسی برای سنجش پرخاشگری. مجله علوم تربیتی و روانشناسی. ۱۳۷۹، ۲ (۱): ۱۰۲-۷۳.

21) Havley P H, Johnson S E ,Mize J A, McNamara K A. Physical attractiveness in preschoolers: Relationships with power, status, aggression and social skills. *Journal of School Psychology*. 2007, (45): 499–521.

۲۲) ذکایی محمد سعید. جوانان، بدن و فرهنگ تناسب. فصلنامه تحقیقات فرهنگی؛ (۱): ۴۱-۱۱۷.

ارجاع دهی به روش ونکوور:

علیزاده لیلی، حسینی فاطمه سادات، محمد زاده حسن. پیش‌بینی پرخاشگری مردان بدن‌ساز با تأکید بر خودشیفتگی و ادراک بدنی. رفتار حرکتی. پاییز ۱۳۹۳؛ ۶(۱۷): ۸۴-۷۳.

Prediction of aggression in male body builders emphasizing on narcissism and body perception

L. Alizadeh¹, F. Hosseini², H. Mohammadzadeh³

1. Master Student at Urmia University*
2. Assistant Professor at Urmia University
3. Associate Professor at Urmia University

Received date: 2013/06/08

Accepted date: 2013/08/24

Abstract

The purpose of this study was to predict aggression in male body builders emphasizing on narcissism and body perception. This research is a descriptive – correlation that the participants were all Tabriz male bodybuilders who had regularly attending at least one sustained year and at least two days a week to the gym. Subjects of this research were 161 athletes with an average age of 24.96 ± 6.528 which participated in the form of voluntary and available. The Narcissistic Personality Inventory (NPI), Perceived Physical Fitness Scale (PPFS) and Ahvaz Aggression Inventory (AAI) were used to collect data. Regression analysis was used to analysis data. Results of hypothesis analysis showed that the body composition, muscular conditions and be right indicated 23% of the total variation of anger in male body builders. Also the physical condition, flexibility, muscular strength, and superior are predicting 33% of the variation in terms of offensive and insulting in male body builders. Finally, physical conditions, Egoism and dominance are predicting total of 31% of the variance in their obstinacy and malice in male body builders. Finally, narcissism and body perception can be a particularly important factor in the occurrence of aggression in society.

Keywords: Aggression, Narcissism, Body perception, Male body builders.

---

* Corresponding Author

Email: ipak65@gmail.com